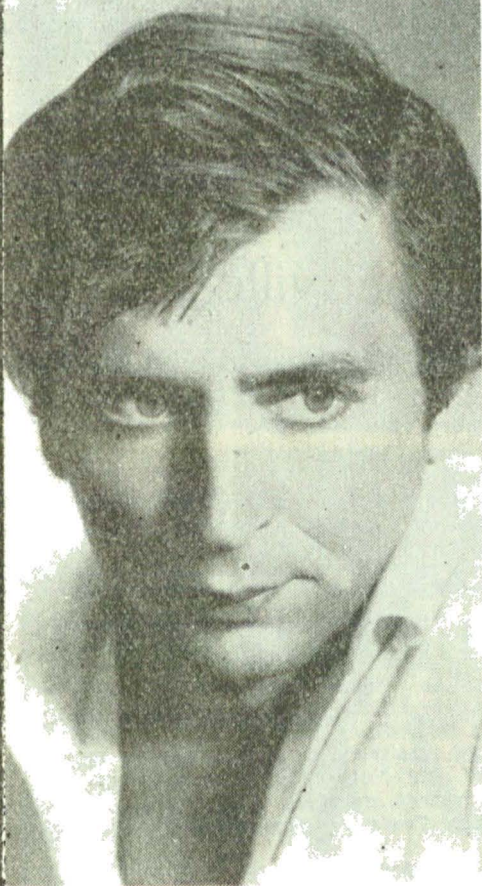

ILEANA SANDU

Debutul Ilenei Sandu este legat de succesul promoției 1965-actorie la Festivalul de la Edinburgh, cu spectacolul **Năzdrăvanul Occidentului** montat de Zoe Anghel Stanca la clasa prof. Moni Ghelerter. Repartizată la Teatrul Național din Craiova, iată ce ne spune despre ea directorul Alexandru Dincă: „Aici a crescut. S-a legat de teatrul nostru și și-a făcut din Craiova reședința profesională și sufletească. În intervalul celor 20 de ani, a interpretat cu mare succes roluri din repertoriul clasic și contemporan; jocul ei este înnobilit și îmbogățit prin sensibilitate. Actrița își păstrează tinerețea și datele de ingenuă și totodată știe să valorifice scenic experiența dobândită cu fiecare rol. Ileana Sandu dis-

pune astăzi de mijloc de caracterizare suple și rafinate. În plus, e și o colegă excelentă; prezența ei creează un climat de armonie”. Primul rol: Monica din **Scandaloasa legătură dintre domnul Kettle și doamna Moon** de Priestley; au urmat Doina Boboc (**Sfintul Mitică Blajinul** de A. Baranga), Mia Caraman (**Simple coincidențe** de Paul Everac), Blanca (**Femeia îndărătnică** de Shakespeare), Mariana (**Tartuffe** de Molière), Tugulea, Moghilă — în travesti (**Apus de soare** de Delavrancea), Lucrezia (**MANDRAGORA** de Machiavelli), Mary Warren (**Vrăjitoarele din Salem** de A. Miller), Mona Untaru (**Amurgul acela violet** de I. D. Sirbu), Silvia (**Jocul dragostei și al întâmplării** de Marivaux), Crina (**Patima roșie** de M. Sorbul), Valia (**Vifornița** de Leonid Leonov), Elisabeta (**Don Carlos** de Schiller), Apollonia (**O sărbătoare princiară** de T. Mazilu), Irina (**Greul pământului** de V. Anania) ș.a. În cinematografie a debutat tot în studenție, în regia lui René Clair, în coproducția româno-franceză **Serbările galante**. Apoi, a jucat în mai multe filme; la festivalul filmului de scurt metraj de la Versailles (1972) a fost distinsă cu premiul de interpretare pentru rolul Ana din **Ispita**; de asemenea, la Festivalul de film TV de la Moscova, i s-a acordat un premiu pentru rolul din filmul **Pe lac**. „Sint distribuită în **Madame Vintilă** din **Jocul de-a vacanța** de Mihail Sebastian, de către colegul meu Emil Boroghina, care, cu acest spectacol, își susține examenul de regie. Personajul îmi oferă prilejul să joc și altceva decât roluri de ingenuă. Încerc să nu o abordez din unghiul de vedere devenit clasic, ci s-o îmbogățesc cu o biografie mai complexă. Mă gîndesc la ea ca la o femeie ce se apropie de frumoasa vîrstă de patruzeci de ani, inițial cu mult farmec, dar cu ticuri de femeie singură și răsfățată, care vrea cu tot dinadinsul să atragă atenția asupra ei, devenind enervantă prin insistențe. O persoană mereu agitată, atență la tot ce se petrece în jur, dar în același timp lascivă. Încerc să accentuez, să exagerez chiar aceste date de caracter, fără însă să cad. În ridicol sau absurd. Încerc să păstrez o cumpănă și o linie firească unei asemenea femei cum au existat și există dințodeauna: o femeie căreia nu i-a reușit nimic în viață, care a ratat din cauza temperamentului său dificil și care poartă cu ea o undă de melancolie. Voi încerca pe parcurs să găsesc și alte fațete ale personajului, să-l sîfluiesc din gesturi mici care să-i sublinieze complexitatea și diversitatea trăirilor. Aș dori să-i ofer șansa să fie îndrăgită de public”.

GEORGE CUSTURĂ

George Custură face parte din prima promoție (1980) „a școlii ardelen de teatru” — cum îi place actorului să numească Institutul de teatru „Szentgyörgyi István” din Tîrgu Mureș. Profesor i-a fost Constantin Codrescu. Încă din primii ani de studenție „...am avut bucuria și norocul să-mi încep cariera sub îndrumarea a cîțiva dintre cei mai interesați regizori: Harag György, Dan Alecsandrescu, Nicolae Scarlat, pe scena Naționalului tirgumureșean, în spectacole ca **Procesul Horea** de Al. Voitin și **Moartea lui Tarelkin** de Suhovo-Kobîlin“. Repartizat la Teatrul de Stat din Reșița „am întîlnit un colectiv tînăr, dornic de muncă și foarte talentat; cu Aureliu Manea am lucrat rolul Treplev din **Pescărușul**

de Cehov, iar cu Mihai Manolescu, Angelo din **Salonul** de Paul Everac“. A mai jucat în **Paracîlșerul** de Marin Sorescu, asumîndu-și și regia spectacolului. În 1983 se transferă la Teatrul „Maria Filotti” din Brăila, unde e distribuit în: Dan (**Rețeta fetei** de A. Baranga), Mihai (**Casa cu două fete** de Mircea Ștefănescu), Avram Suveică (**Încercare de zbor** de Iordan Radicikov), Comisarul (**Martor și Judecător** de Ion Bălan), Exportul (**Veghea** de Ștefan Berciu). „Important pentru mine e că la Brăila am jucat mult și variat, că și aici am întîlnit un colectiv tînăr, talentat și ambițios, că fostul meu profesor mi-e astăzi coleg și că lucrăm împreună; contrazicîndu-l pe Brîncuși, care spunea că «la umbra unui pom mare nu poate să crească un pom mai mic», sper ca alături de maestrul meu și personalitatea mea artistică să se împlinească. Fac pentru a doua oară regie, montînd **O noapte furtunoasă** de I. L. Caragiale. De fapt, încerc un triplu demers artistic regie, scenografie și rolul Rică Venturiano, personaj pe care-l interpretez din nou (după ce l-am jucat și la examenul de diplomă). Sper ca, după cinci ani, să-i dau altă structură și alte dimensiuni. Una dintre coordonatele personajului va fi legată de relatarea lui Paul Zarifopol despre o discuție purtată la Berlin cu Caragiale, în care acesta declara: «Mă, Rică sunt eu». Cea de-a doua trebuie s-o găsesc în ideea de bază a spectacolului — lupta violentă dintre aparență și esență. Căci împăcarea e doar la suprafață, Rică va continua să se zbată să-și facă loc în față, într-o lume dură, în care fiecare vrea să se impună și să-și păstreze prerogativele.

Noaptea tînărului gazetar este și la propriu și la figurat furtunoasă; el își face apariția cu impetuozitate și se zvințură prin societate și prin sufletele copiilor romanțioase. În fond, însă, Rică Venturiano este un fragment din mozaicul politic al României, care începea să intre pe calea «veritabilei progres», avînd și un «sufragiu universal». Fiind interpret și regizor, port de multe ori dialoguri imaginare cu dramaturgul, pe care-l și invit la repetiții. Nenea Iancu a iubit mult acest personaj, iar după premiera absolută din ianuarie 1879, între dramaturg și actorul Mihai Mateescu, interpretul lui Rică, s-a legat o mare prietenie.

Mi-ar plăcea ca după premieră să vină cineva și să-mi spună: „Monșer, hai să bem o bere” !“.

Maria MARIN